

א. טיזלינג: אני מציע להשאיר את מה שכתוב: "לא פחות מ-50% ולהוסיף שאפשר להגדיל זאת על פי החלטה מיוחדת עד ל-80%. אי-אפשר לפטול את ההצעה הזאת מבחינה מספטית.

צ. קיטרון: אפשר לקבוע מכסימום רגיל ומכסימום מיוחד למקרים מיוחדים.

ד"ר לנדאו: ועדת הכספים יכולה לקבוע גם 80% ומשורר המשפטים יקבל זאת. ההחלטה על 50% באה מפני שאין לנו אפשרות לספק הלוואות כאלו.

היו"ר י. גורני: בענין זה אני סוברה לחלוק על דעתו של ד"ר לנדאו. הצעת טיזלינג מבטאת את מה שטובים על ידי הוועדה, מפני שהיא פניחה גם את האפשרות של גלינת 50%.

ד"ר לנדאו: בית הדין העליון לצדק ישאל בכל מקרה מדוע לא יתנו 80%, בטענה שזוהי הפלייה.

צ. קיטרון: אני צריך לתקן את עצמי: התקנות אינן מאפשרות לקבוע מינימום אלא מכסימום בלבד, אבל אפשר לקבוע שתי דרגות מכסימום. אפשר להגיד: ישולם אחוז שלא יעלה על 50%, אבל במקרים מסויימים מותר יהיה להעלות זאת עד 80%.

ח. אריאבש: טענת ד"ר לנדאו שהכסף לא יספיק נשמעה בוועדה, והוועדה לא רצתה להתחשב בכך. את הצד המשפטי אפשר לפתור בנקל על ידי הצעת סך קיטרון. אפשר גם ללכת בדרך שניה: אם החוק אינו אומר כי צריך לקבוע מינימום, אין פירושו שאסור להשתמש במלים "לא פחות". אפשר גם לקבוע שתי דרגות מכסימום.

(אחר כך רשמה שב)

לפני כן רשטה ורל.

שב/חק

י. פדרר:

למדתי, כי לא יתכן שיהיו שני
מכסימות, וזאת משום שכל אדם
שילך לעורך-דין וזה יראה שישנה אפשרות של 50% או 80%, נושה
לחשוב שמגיע לו מינימום 79% או אפילו 80%. בצורה זו אנו מביאים
לטידור מסובך של המנגנון. לדעתי החוק בכללו אינו טוב, ואין זו
שאלה של ניטוח משפטי. אני מציע שאין לקבל את הפרינציפ של
מכסימות כפול.

מר קיטרון:

כל החלטה שתקבל בוועדה אפשר
יהיה לנסחה.

א. ציזלינג:

מה היתה כוונתנו בענין זה? הכוונה
היתה שהתשלום הנורמלי, השוטף,

יהיה 50%.

אשר לענין שמתקופה לתקופה ומסוג
לסוג, יכול שר האוצר לקבוע שעורים העולים על זה במכסימות מסויים.
דבר זה אפשר לנסח, ואין זה ענין שלאחד ישולם סכום של 50 ל"י ולאחד
ישולם סכום של 70 ל"י. כלומר, תשומת הלב היא לנוק של הסוג,
לנכס אני מתכוון. מתקופה לתקופה ומסוג לסוג ושאי שר האוצר
להכריז על ~~אמצע אמצע אמצע~~ אחוז גבוה יותר שלא יעלה על אחוז
מסויים. דבר זה יהיה מתאים לאוק ולכוונות שלנו.

א. הרצפלד:

אני מציע לכתוב בפשטות 50%.
וזאת כדי לעשות את הענין לפשוט.
כדי שהוא לא יהיה תלוי בשר האוצר, ולא יהיה מקום לדין ודברים.
ברור כי ענין שני מכסימות הוא דבר רע, ותמיד יהיה ברור שהכוונה
למכסימות השני ולא הראשון. את אשר אטר חבר הכנסת ציזלינג שאפשר
יהיה לתת יפוי כוח לשר האוצר שיוכל לשנות את האחוז, הרי אפשר
להוסיף שיש להביא זאת בפני ועדת הכספים.

דר' לנדאו:

אפשר לשנות את התקנות. מאחר
שהיחס אינו כה טוב כלפי המנגנון,
לפחות כך נאמר כאן, מדוע אתם רוצים להטיל על המנגנון שהוא יקבע
את הדברים בכל מקרה ויביא אותם למשפט בהתאם לחוק הזה. בטעיף 19
כתוב ששר האוצר רשאי לפטור מתשלום דמי הארנונה בכסים מסויים.
שר האוצר העביר סמכות זאת אלי. בכל מקרה שאני עונה בשלילה, פונים
לשר האוצר, או שמגישים תלונה לבית-דין גבוה לצדק. במקרה שהביצוע
יהיה ארוך מדי אנו טסיתים את הציבור נגד המנגנון. הסינימום הוא
50% ותו לא.

ק. לונז:

עד כמה שאני מבין את החוק אין
הוא קובע מינימום אלא רק מכסימום.
דבר זה מתקשר עם הסעיפים האחרים. משום מה בתקנות לא שטו לב לכללים
לתאום לתשלום הפצויים והכנסות הקרן. דבר זה בעצם קובע את המינימום.
צריך היה להגיש טיטוש של סעיף זה בתקנות. אביא לכם דוגמה: ישנה חברת
ניטוח של החקלאים ששם יש מינימום של 75%. אולם בשנים, כאשר ההכנסות
מאפשרות טעילים זאת עד ל-85%. כלומר יש לקבוע סעיף המתאים את
הדברים.

דר' לנדאו:

בעוד שנה אפשר יהיה לשנות את
הדברים. כרגע אנו מציעים 50%.

היו"ר י. גורי:

בנסותי לסכם את הדברים, ישנן

ועדת כספים
13.2.52

שב/קק

היו"ר י. גורני:

את הבאורים שהיועץ המשפטי מסתבר שאיננו יכולים לאשר את הניסוח הקודם האומר "לפי 50%". הוויכוח הוא אם לקבוע מכסימום אחד או שניים, או קביעת אהוז מסוים שאין לסטות ממנו.

ישנה הצעה אחת טרחיקה לכת האומרת לכתוב בפשטות 50% וחו לא. ההצעה השניה אומרת כי יש לקבוע מכסימום שלא עולה על אהוז מסוים, ובמקרים מסוימים יהיה שר האוצר רשאי להעלות את המכסימום לשעור גבוה יותר.

על ההצעה השלישית אני רוצה להלוק, האומרת כי יש להביא את הדבר לאשורה של ועדת הכספים. שר האוצר יכול לאשר לסוג מסוים ולהביא את הענין לוועדת הכספים במקרים אינדיבידואליים. לועמי, אין לנקוט בדרך זו ולהכניס את ועדת הכספים לענין זה. ההצעה הרביעית היא של חבר הכנסת לוז התומכת גענין 50% בהתאם לטעיפיים הכלליים לתאום. ההצעה אומרת כי לאחר תאריך מסוים, או לאחר תום שנת 1952/1953 עם בדיקת החשבון יוכל המכסימום לעלות עד ל-60% אם ההכנסות תאפשרנה זאת.

האנשים לא ירצו לקבל את הכסף עתה ויחכו עד אז.

ד"ר לנזאוו:

אני מצטער מאד ששורד המשפטיים מקשה על עבודת הוועדה, אינני רוצה כרגע לעמוד על החוק אם הוא טוב או רע. אם שר האוצר רשאי לקבוע את שעור הפצויים המכסימליים, עצם טלים אלה שוללות כל אפשרות לקבוע את המינימום. אם נלך בעקבות הצעתו של חבר הכנסת הרצפלד ולכתוב בפשטות רק 50%, הרי יתכן שיהיה מכסימום, אבל לא יתכן שיהיה זה סכום קבוע. הפצויים יחולמו כל עוד החוק אומר זאת והמחוקק בכורונה נתן את אפשרות לשקול בכל מקרה ובכל סוג אם לתת סכום גדול יותר או סכום קטן יותר.

מר קיטרון:

כאשר אנו קובעים 50% הרי פרוש הדבר שקבוע שזהו המכסימום וגם

היו"ר י. גורני:

המינימום.

אנו רוצים לתת את האפשרות לקבוע את שעור הפצויים שישולמו. אם אנו נומר זאת בצורת מכסימום, לא יהיה סכום מזה, ואפשר יהיה לתת גם אהוז אחר.

מר קיטרון:

מאחר שטר קיטרון שמע את חברי הוועדה ואת דעתם, הוא ימציא לנו נוסחה משפטיים שהלום את רצונה של הוועדה, או שהוא יאמר לנו אם אפשר בכלל להלביש את רצונה של הוועדה בצורה משפטית.

היו"ר י. גורני:

אני מבין שהוועדה רוצה לקבוע מינימום. נדמה לי, כי אפשר לקבוע את השעור המכסימלי, ואחר כך תבוא הודעת יושב ראש הוועדה שהסכום הזה יש לראותו כסכום מקסימלי שישולמו לכולם.

מר קיטרון:

אחרי כן דשמה דל.

לפני כן רשמה שב
רל/מי

ח. אריאב:
אני מציע שהיו"ר יודיע על דעת כל חברי הוועדה
כי הכוונה היא ש-50% ישולמו לכולם. כמו כן
אני מציע להוסיף כי מעבור שנה, אם יתברר בוועדת הכספים שהכנסות מאפשרות
זאת, תוכל ועדת הכספים להחליט על מכסימום חדש.

א. ציזלינג:
אני מתנגד לכך. אני חושב שאפשר להתאים את החוק
לרצון הוועדה, ורצון הוועדה הוא שאפשר יהיה
לחזק אחוז יותר מאשר גבוה. אני מציע שהמכסימום יהיה 80%. אני מוכן
להתפשר על 75%. אם לא תתקבל הצעת, אני רוצה לדעת מה היא זכותי הפורמאלית.

היו"ר י. גורי:
בענין זה מחליטה ועדת הכספים באופן טופי.

י. רוטם:
אני מציע לקבוע מכסימום של 60% במקום של 50%,
מתוך הסכמה שלמעשה יינתנו 50%.

ד"ר לנדאו:
הרי התקנות אינן חוק, ואפשר לשנותן בכל רגע
שהוועדה תראה בכך.

היו"ר י. גורי:
אני מבין שההודעה תכלול שני חלקים: האחד -
שהאחוז הזה יהיה המינימום והשני - שאם יתברר
כי אפשר להעלות זאת, ידונו בכך מחדש.

ק. לוז:
אני מציע לקבוע 50% בתוספת ששיעור מכסימום
הפיצוי ייקבע מדי שנה.

ד"ר לנדאו:
ועדת הכספים יכולה לשנות זאת כל חודש.

א. ציזלינג:
היא אינה יכולה לעשות זאת אם שר האוצר אינו
מביא זאת בפניה. ועדת הכספים אינה יוזמת בעמון
זה.

ד"ר לנדאו:
כדי לא להשלוח את הציבור אני מציע להודיע כי
מנהל הארנונה ימסור דין-וחשבון ואז ייקבע הדבר.
למה להגביל זאת לפעם בשנה? אפשר לעשות זאת גם פעמיים בשנה.

א. ציזלינג:
אני חושש פחות מלחץ הציבור עלינו. אני מעוניין
כי נעשה מאמץ להגביר את האחריות ההדדית.

הרוזלט:
לקבל את ההצעה בדבר מכסימום של 60%.

ח. אריאב:
אני מציע כי תוכן ההודעה יהיה כי תינתן הודעה
למנהל הארנונה שהשנה יינתנו לא פחות מ-50%.

א. ציזלינג:
אני מציע שתוכן ההודעה יהיה כזה: הוועדה רשמה
בפניה את הודעתה האוצר שהשנה, שנת תקציב

1952/53, ישולמו 50%.

ההצעה נתקבלה.

רל/מי

היו"ר י. גורלי: אני מציע שהתוספת השניה תהיה כלי בהתחשב עם שיעור ההכנסות ושיעור התביעות שאם תשוב הוועדה לדון מדי פעם בפעם על שיעור הפיצויים.

ההצעה בתקבלה.

ד"ר לנדאו: בקשר עם מינימום הנזק היה כתוב שישולם 5% מן הנזק. אני מציע שבחלק השני של הסעיף יהיה כתוב: "ביתר הנזקים, כשהנזק אינו עולה על 1% משווי כל סוג נכס".

ההצעה בתקבלה.

היו"ר י. גורלי: נשמע עכשיו ביאורים מ"ד לנדאו בנוגע לתשלום פיצויים לניזקי מלחמת השחרור בשטחים שאין להפעיל לגביהם את הארנונה. קיבלנו את כל החומר הדרוש. את עצם הדיון נדחה לשבוע הבא, על פי בקשת שר האוצר.

ד"ר לנדאו: בישיבה הקודמת של ועדת הכספים בתקבלה החלטה כי יש להביא חומר נוסף בקשר עם נזקים שנגרמו לבעלי נכסים טרום לשטח המדינה. חילקנו את החומר לפי סוגים שונים: נזקי בנין לחורף כל יתר הנזקים כחטיבה אחת, ומטלטלין לחורף. עשינו את החלוקה לפי אלפי לירות. ההצעה היא לתת פיצויים בשיעור קצת יותר קטן לבעלי מטלטלין ובשיעור קצת יותר אגאג גדול לבעלי נכסים. עשינו את החשבון שלו היינו מקבלים את התביעות בקשר עם מטלטלין ושאר סוגי הנזקים, לפי התשלום המודרג המוצע - 100 ל"י - הכל; 250 ל"י - 75% על הסכום שמעל ל-100 ל"י וכו' - הנה הדבר מתחכם בסכום של 731.000 ל"י. אבל יש כאן הגזמה ואני מקווה שאוכל להעמיד את הסכום על 500 אלף ל"י.

לניזוקים אלה שני יתרונות: א) הם מקבלים יותר; ב) משלמים להם גם עבור מטלטלין.

היו"ר י. גורלי: אנחנו עוברים לדיון בשאלת המשכורות. בחרנו בוועדה משנה לעניני דירוג עובדי הכנסת, העובדים במשרד מבקר המדינה, ובאופק - גם השופטים. הוועדה קיימה אתמול ישיבה ושמעה ביאורים מכל מטלא מקום מבקר המדינה. היא עדיין לא הספיקה לטייט את הדיון בנוגע לדירוג עובדי הכנסת, אבל קיימה את הדיון בנוגע לדירוג העובדים במשרד מבקר המדינה. יש צורך דחוף לאשר את מסקנותיה, משום שעובדים אלה עובדים זמן רב, ודבר זה גורם להם קשיים.

ק. לוז: בענין עובדי הכנסת קיבלנו מכתב מיו"ר הכנסת בו הוא מבקש מאתנו לקבוע את הדירוג לארבעת העובדים הראשיים. אשר ליחד העובדים, נאמד בטכנא, נעשית ההעברה באופן אוטומאטי. בדירוג החדש יש התאמה גמורה בין הדרגות החדשות לבין הדרגות הקודמות לגבי כל הדרגות, פרט לשלוש הדרגות הראשונות, בהן ניתנת גמישות מסויימת. דרגה י"ג הקודמת יכולה להיות עכשיו דרגה 1 או דרגה 2. דרגה י"ב יכולה להיות דרגה 2 או 3. לפיכך חשב, כנראה, יו"ר הכנסת כי יש לקבוע רק את הדרגות של העובדים הראשיים.

הוועדה לא קיבלה את הדבר הזה. היות ובאופן רשמי אין אנחנו כפופים לדירוג של נציבות המנגנון, ביקשנו כי יו"ר הכנסת ימציא לנו הצעה שלמה לגבי כל העובדים. אשר למשרד מבקר המדינה, ראינו כי התאמת הדרגות נעשתה באופן מדוקדק מאד. לפי הצעתם יש להעביר רק את מנהל המשרד לדרגה 1, ורק אחד ממנהלי האגפים - מנהל אגף הביקורת - לדרגה 2. ראינו כי תביעה זו מתאימה בהחלט לדירוג הקודם, ואישרנו זאת. אנו מציעים למליאת הוועדה לאשר את תביעות משרד מבקר המדינה.

ק. לוז:
 כפי שנסטר לנו קבעה ועדת השרים לעניני המשכורת
 כי בדרך כלל לא תיקבע הדרגה הגבוהה ביותר לאף
 אחד מן העובדים, גם לא למנהלי משרדים, כדרגה קבועה. דרגתם הקבועה תהיה
 2, ורק בתקופת שירותם כמנהלי משרדים הם יקבלו משכורת לפי דרגה 2. בהתאם
 להחלטה זו קבענו גם את משכורת מנהל משרד מבקר המדינה. דרגתו הקבועה תהיה
 2, ורק בהיותו סמלא תפקיד זה יקבל משכורת של דרגה 1. קבענו את הדירוג
 הזה בהתאם להצעת נציבות המנגנון וועדת השרים.

ח. אריאב:
 בכון כי הוועדה החליטה לאשר את דרגות פקידי
 משרד מבקר המדינה כפי שהוצעו ל.ב. אך כאשר
 למנהל הכללי, נוסח החלטתנו היה שונה: בהתאם להחלטה ועדת השרים קבענו
 כי המאירי, המנהל הכללי של המשרד, יקבל היום דרגה 1.

לו היינו כפופים להחלטות נציבות המנגנון, אריכים
 היינו לקבוע כי דרגתו היא 2, וכל זמן שהיא ממלא תפקיד זה, תהיה משכורתו
 לפי דרגה 1. אך היות ולפי החוק אין אנו כפופים לנציבות המנגנון,
 אין אנו חייבים להיכנס לפורטים אלה. אנו מצויים להחליט על משרד מבקר
 המדינה, ואין זה עניננו לקבוע מה יהיה דינו של מנהל משרד זה שיעבור
 למשרד אחר.

ה. בזס:
 נוסח החלטה היה כזה: *לפי סעיף 30-א (ה) של חוק -*
הכספים אחר - כל הדרגה של אסרז גרין
הגדיל, כפי שהוצע על-ידי נציבות המנגנון וועדת השרים.

י. פרד:
 אין אנו יכולים להעמיד את המאירי במצב גרוע
 מזה של האחרים. לפי הנוסח שהציעה ועדת המשנה
 ברור כי בעברו למשרד אחר יוכל מבקר המדינה לקבל גם דרגה 3. עלינו להבטיח
 את דרגת המינימום שלו, ולהוסיף כי כל עוד הוא סמלא תפקיד כזה, הוא יהיה
 בדרגה 1.

היו"ר י. גורי:
 מדוע לא נאמר בפשטות כי אנו קובעים לו דרגה 1.

א. ציזלינג:
 אני מצוין לשבח כי את חשומת לבנו לענין זה הפכה
 ד"ר אבניאלי עצמו. אם נקבע למנהל משרד מבקר
 המדינה דרגה 1 טבלי להוסיף לזאת כלום, נפלה אותה לטובה, שגור שאי-אפשר
 יהיה להעבירו מדרגה 1 לדרגה 2. כשדרגה היא קבועה, אין להוריד אדם מדרגתו
 גם שהוא עובר מתפקיד לתפקיד. לכן החליטה ועדת השרים כי לגבי מנהלי
 משרדים אשר יכולים לקבל דרגה 1 או דרגה 2, תיקבע דרגה 1 בפועל, אבל דרגה
 2 בזכות. אם מנהל משרד חדל לכהן בתפקיד זה ועובר לתפקיד חשוב במשרד אחר,
 דרגתו תהיה 2. את אותו הדבר קבענו להמאירי.

ק. לוז:
 אין בינינו חילוקי-דעות לעצם הענין. השאלה היא
 רק אין לנסח את מכתב התשובה שלנו למבקר המדינה.

היו"ר י. גורי:
 יש הצעה נוסח: בישיבה מיום יז' בשבט איררה ועדת
 הכספים את החקן והדירוג של עובדי משרד מבקר
 המדינה כמפורט במכתב... ובתהאם לכללים שנקבעו על ידי נציבות המנגנון ועל
 ידי ועדת השרים שנתמנתה לעיבוד כללים לעובדי המדינה ששירתו עד כה בדרגה
 י"ג.

ק. לוז:
 במקום "בהתאם" אני מציע לכתוב "בהתחשב".

היו"ר י. גורי:
 מכיון שאין חילוקי-דעות, נשאר לפי שעה את
 הניסוח המדוייק.

א.ס. גניחוובסקי:
 לסדרני הכנסת יש טענה בענין הווחק. אין זה נוגע

א.ס. גביחובסקי:

שיזמין אותם כדי לשמוע את דעתם.

פ. לוז: אנוח צריכים לקבל את ההצעות סן הנשיאות.

היו"ר י. גורי:

אם הסדרנים מבקשים שיקבלו אותם, אפשר לשמוע את דעתם. אם לאחד זאת יחברו כי צריכה להיות פנייה רשמית מצד הנשיאות, אפשר יהיה לסדר זאת.

פ. לוז:

שמענו כי ביהם לסדרנים ישנה תפקידם ויבוא שיבדו במעמדם בקשר עם חוק החסינות.

א. ציזלינג:

פחות פכולם אהיה אני בגד התחשבות בסדרנים. אבל יש סדר מטריים. לפנינו סוסדות ולא אנשים. בשבילנו המוסד הוא נשיאות הכנסת או ועד העובדים. בכל אופן, המקום לדיון זה אינו כאן אלא בוועדה המסנה.

היו"ר י. גורי:

אני רוצה להזכיר להברי ועדת הכספים כי החלטנו להניח על שולחן הכנסת את התיקונים בחוק מבקר המדינה, מבלי לחכות לדיון-וחשבון הכללי. ועדת המסנה החליטה כי לאור המצילות והנסיגה יש להאריך את המועדים: מועד אחד - של הגשת הדיון-וחשבון על ידי המוצר, ומועד שני - של הגשת הדיון-וחשבון. אמרנו כי צריך להאריך את הגשת הדיונים-וחשבונות משלושה לארבעה חודשים; צריך להאריך את המועד הניתן לאוצר להגשת הדיון-וחשבון לא יאחר מ-6 חודשים; ושמבקר המדינה יגיש את הדיון-וחשבון כחום 9 חודשים. אשר למאזן - הובר כי מאזן השנה הקודמת לא יוכל להיות מוגש למבקר המדינה אלא לאחר ~~הגשת הדיון-וחשבון~~ הוועדה מסרה זאת לוועדת מסנה לעיבוד סופי. מכיון שלא נרשמה החלטה רשמית בפדוסקול ועדת הכספים בובר התיקונים לפי החלטות שהזכרתי, אני מבקש לאשר זאת הפעם.

נניח יגדליק א התקנים בחוק יתקן התקנים סעיף 9, 11, ו-12 (אולי יורשה הקאה)

א. ציזלינג:

אני מציע שנסטור לוועדת המסנה לטכס את אשר טכס בשמנו.

היו"ר י. גורי:

ועדת המסנה סיכמה בעמין זה, ולא היו חילוקי-דעות.

החלט:

לאשר את התיקונים הנ"ל בחוק מבקר המדינה.

היו"ר י. גורי:

נעבור לבעיית הנייר לעיתונים.

הצעה לכלל דעה כי אין הוועדה יכולה לכלול בהודעתה את הענינים הנוטפים שדובר עליהם אגב הדיון הזה. אני מציע לוועדת הכספים לקבל את הנוסח הבא, כהודעה שתאטר פעל כמה הכנסת:

"בישיבתה ביום הביעי שעבר החליטה הכנסת להעביר לוועדת הכספים את השאלה על בעיית אספקת הנייר להדפסת העיתונות היומית, וחייבה את הוועדה לטכס את דיוניה תוך 10 ימים. והיה אם לא מטצא דרך שתבטיח את ההופעה המדידה של העיתונות היומית לפי התקנות הקודמות עד לקיצוץ שטל בשבועות האחרונים - תוחדר השאלה לדיון בכנסת.

"ועדת הכספים דנה בענין זה בנוכחותם של שר האוצר ושר המסחר והתעשייה, שטעה את המשלוח מטעם איגוד הסוציאליס לאור המייצג 17 עיתונים יומיים, והצעה למסקנת הבאה:

"א) הוועדה שוכנעה שאין חילוקי-דעות בין מסדר המוצר ובין מסדר המסחר והתעשייה בנוגע לצעדים שיש לנקוט בהם למען הנטיח אספקה מדידה של נייר לצרכי העיתונות היומית בתבנית של לפני הקיצוץ האחרון. כי שותפות המסחר שלט צריכה להסדר לטכס המסחר והתעשייה להסגיל את המוצר

היו"ר י. גורי:

כתבנית אלא לשכונות אחרים, עד שיגיע מסלוח הנייר שהוא בדרך.

"ב) הצעות שנעשו על ידי המסדר למסחר ותעשייה יש בהם, בהתאם לביאורים שניתנו על ידי שר המסחר והתעשייה, כדי להבטיח את ההופעה הסדירה של העיתונים היומיים בשנת 1952, בתבנית של 4 עמודים בימי חול ו-8 עמודים בערב-שבתות. מטרת הנייר שתועמד לרשות העיתונים מאפשרת את הופעתם של העיתונים בתבנית מוגדלת גם בערכי-הגים.

"ג) הצמדות שחל בשכונות האחרונים בתבנית העיתונים (שני עמודים במקום 4 בחלק מימות השבוע) בגרם על ידי קטיית מיוחדים באספקת הנייר לעיתונים והוא עלול להימשך עוד מספר שבועות, אלא שאם תהיה אפשרות להפיק את הנייר באופן שוטף, אולם כאמור נעשו כל הסידורים הדרושים שהמינימום הדרוש להופעה העיתונים בתבנית של 28 עמודים בשבוע יובטח במלואו. לסיכון אין הוועדה רואה צורך גריון נוסף בכנסת בשאלה זו."

א. ציונינו:

אינני מקבל את הסיכום הזה כסיכום של הוועדה, ואם סיכום זה יובא בפני הכנסת, אציע הצעה נגדית ואדרוש לקיים דיון בשאלה זו. בהצעת היושב-ראש יש קבלת אחריות בעד דברים שאינני מסכים להם. אני מביע את צערי אל שהגיע המצב לידי כך שהעיתונים קוצצו במקומה זו. אינני משוכנע שנעשה הכל על מנת שדבר זה לא יקרה. אינני משוכנע גם שלא היתה כוונה לקצץ את תבנית העיתונים. אינני יודע איך אפשר להיות משוכנע בכך. לפי הפרסומים והמסא-ומתן שהיה, אינני משוכנע שלא היה להיפך. אני חושב שהיתה כוונה לקצץ.

בסיכום של הוועדה עלינו לקבוע כי הוועדה מצטערת על כך שהגיעו לידי צורך של קיצוץ, ומביעה בקשה או משאלה כי הממשלה תאחז באמצעים מיוחדים על מנת להבטיח הופעה קבועה וסדירה של העיתונים היומיים. על הוועדה לקבוע כי המטרה המינימאלית המתקבלת על דעתה לצורך זה היא 28 עמודים לשבוע, כפי שהיה קיים בעבר. יש להוסיף כי הוועדה רושמת לפנייה את הודעת שר האוצר אשר הבטיח כי הממשלה תדאג לכמות כזאת וכזאת של נייר.

נוסף על זאת אציע לכתוב כי הוועדה מביעה את צערה על שבשלב האחרון לא שיתף שר המסחר והתעשייה ביריעה ובעצה את איגוד המולדים, בדאגה לאספקת הנייר לעיתונים, והיא מקווה דעתה כי בעתיד רצוי ששר האוצר ישתף אותם בדאגה כזאת. במידה שלא הממשלה עצמה תהיה המספקת את הנייר, צריכה להיות שמורה לעיבוד המולדים זכות ראשונה לספק בעצמם, על ידי הקצבות מטבע, את הנייר הדרוש לצרכיהם ובגבול הדרוש.

ק. לוז:

אני מציע שבמידה שתהיינה הצעות אחרות, הן תנוסחנה ותובאנה לישיבה הבאה.

היו"ר י. גורי:

אני מציע כי נשמע את דעת החברים בעניין זה, ובשבוע הבא יובאו ההצעות ונעמיד אותן להצבעה.

הוחלט: לקבל את הצעת היו"ר.

ח. אריאב:

אני מיעץ לוועדה לא להיכנס לשאלת חילוקי-הדעות בין המשרדים והשרים ולא לפסוק כי התברר לה שלא היו חילוקי-דעות ביניהם. כמו כן אני מציע לא להיכנס לקביעת הכוונות. ועדת הכספים אינה יכולה לקבוע מסקנות בקשר עם כוונות.

בנוגע לעתיד צריכה הוועדה למסור בהודעתה כי היא רשמה לפנייה את ההודעה בדבר הבטחת הנייר וכו'.

לצערי הרב חסר בהצעה שנשמעה משהו בנוגע לעבר ולהווה. לא יתכן שוועדת הכספים תעבור באופן כה אלגנטי על העובדה שהעיתונים צריכים היו להופיע בצורה סקוצצת, ועל שאדיין לא ידוע מתי יגיע מסלוח הנייר. והרי הממשלה לא טענה כי העיתונים צריכים להופיע בצורה סקוצצת זאת!

ועדת הכספים - 13.2.52

דל/טי

ח. אריאב:

(י. גורי: הבעת צער יכולה להיעשות בשתי צורות. יש שמביעים צער ומתוך הנוסח מתברר כי הצער משותף לכולם, ויש שמביעים צער שיש בו משהו האשמה. לפי כוונתך?) אני מניח ומבקר את המשלה על שהביאה לידי מצב כזה. היא אריכה היתה לדאוג לכך בעוד מועד. אינני יכול גם לעבור לסדר היום על העובדה שגם בתורה ועוד לזמן מה יופיעו העיתונאים מקוצצים.

י. פודר: אני מציע לבנות להגיע לטיכסם משותף בענין זה. אינני טוכן לקבל את האצא נוסח הצעת היו"ר, מפני שיש בו הגנה. בענין זה אני מעדיף יותר את נוסח הצעת ציזלינג. אך אם רוצים להגיע לנוסח משותף, אי-אפשר גם לכניס את הצעת אריאב.

אני מציע שהטיכוס יהיה כזה: 1) נקבע כדעת הוועדה כי המינימום הדרוש הוא 28 עמודים; 2) נדרוש לפנינו כי שר האוצר ושר המסחר והתעשייה הם באותה דעה בענין זה, והם הבטיחו לעשות את הסידורים הכרוכים בכך. (אינני רוצה לקבל עלי כל אחריות לכך).

אני חושב שנוסח משותף כזה הוא לטובת הענין. אינני חושב שלאחר זאת תוכל המשלה להרשות לעצמה שלא לקיים זאת.

י. סוזליב: אף אני חושב שעלינו להגיש הצעה משותפת בענין זה. ברור שהצעת היו"ר אינה יכולה להיות בסיס להצעה משותפת.

הבטחת שר המסחר והתעשייה לדאוג לאספקה סדירה של הנייר היתה מלווה בהסכרה שאין יקבל את הנייר ומה היא הסיבה שאינו יכול להודיע על כך במליאת הכנסת ואף לא לשתף את המול"ים. לכן הייתי מוציא את הפיסקה שנשמעה על ידי מר ציזלינג בענין זה, כי אני מבין מדוע קשה היה לשתף אותנו בזיון זה. הענין קשור במשא-ומתן עם פינלאנד, ואני מחייב את הלחץ על פינלאנד. אך אני רוצה לדעת מה יקרה באם הנסיון המוצדק ללחוץ על פינלאנד לא יצליח. אני מסכים כי אסור לנו כוועדת הכספים לקחת על עצמנו אחריות בענין זה. בכל זאת, אם לא יצליח הלחץ, לא הבינותי מדבריו שר האוצר כי לש לנו ברירה אחרת. עם פינלאנד יש לנו חוזה מסחרי ואין זו שאלה של דביזים. לכן אני מציע שלא ניקח על עצמנו אחריות בענין זה.

ברור שאין אנו צריכים להיכנס לכל בעיית היחסים בין משרד המסחר והתעשייה ומשרד האוצר.

להצעתו האחרונה של מר ציזלינג אני צריך להתנגד, והייתי מבקש ממנו לט לעמוד עליה אם הוא מתכוון להצעת פשרה. הוא הציג שבמידה שהמשלה לא תדאג בעצמה ליבוא הנייר, תאפשר לנו ל"ם לעשות זאת. דבר זה מכניס אותנו לבעיית המסובבת וסותם את הדרך להצעה משותפת.

א. הרצפלד:

תפקידנו לקבוע רק את גורל העיתונות מהיום למחר. אינני רואה צורך ואף אינני חושב זאת להווגן להכניס פה דברים אחרים. איש לא ביקש מאתנו לקבוע אם היו או לא היו חילוקי-דעות בין שר האוצר ושר המסחר והתעשייה. הוא הדין בנוגע לכוונות שהיו או לא היו לצמצם את תכנית העיתונות.

אין זה נכון גם להכניס את הצעת אריאב בדבר הווה ועבר. יש יחסים מסויים לד"ר יוסף. אבל הדי הוא מטר בכנסת כי בעיית צמצום הנייר היא בעייה ממושכת שהחלה עוד חודשים רבים לפני כן. מדוע עלינו להכניס זאת כאן? הרי אין לנו סלאי בדבריה הרבה יותר חיוניים! כל הענין הוא סלאכותי ומנוטח באופן בלתי אחראי, ואינני יודע מדוע עלי לעמוד בענין זה בחילוקי-דעות עם ציזלינג, סוזליב ואחרים.

תפקידנו הוא בחלק הקונסטרוקטיבי בלבד, ואת התפקיד הזה מילאנו. בררנו את השאלה משני צדדיה, גם מצד האוצר וגם מצד משרד המסחר והתעשייה. הגענו לסיכומים. ידוע לנו כי נצטרך לטבול כמה שבועות. אני חושב שאנחנו טוכנים לבוא אל הכנסת במסקנות משותפות.

היו"ר י. גורני:

אף אני התכוונתי להחליטה משותפת של כל הוועדה.
אני מעיז לומר כי הצעתי ערוכה בטובה זו.

בנוסף שהצעתי אין מטרה סגורה על משרדי הממשלה.
יש בו קביעת עובדות, וחשבת שההגיונות מחייבת לקבוע אותן. חשבת כי צריך לקבוע את העובדה שלא היו חילוקי-דעות בין שני השרים, מאחר שגם בעיתונות וגם פעל בסת הכנסת ברצו על חילוקי-דעות כאלה. נדמה לי שאם אומרים את האמת, זה אקט חינוכי. אם שני שרים מטבירים את עמדתם בפני ועדת הכנסת ומסתכר שאין ביניהם חילוקי-דעות, חשבת כי חובתנו לציין זאת.

אם חושדים בשר המסחר והתעשייה כי היו לו כוונות לקצץ בנייר לעיתונות - וחשדו בו כך - הרי אם ועדת הכנסת נוכחה כי לא הייתה לו כוונה כזאת, אין היא יכולה לומר את הדין. לדידי, לאחר שהיה מסר את ביאוריו, הוגדר לי שלא רק שלא הייתה לו כוונה כזאת, אלא שעשה את כל הצעדים האפשריים כדי שהקיצוץ יהיה קיצוץ חולף. חשבת שמן ההגיונות לציין זאת.

אך יכולה להיות גישה האוסרת כי אין להביד בהודעה זו דבר העלול להתפרש כגיבוי או כלימוד זכות על הממשלה.

אם הוועדה קובעת כי אין לרדת מן המינימום של 28 עמודים, מסתבר מכאן שאין הענין ברור די צרכו. אך לאחר ששמענו כי משרדי הממשלה טבורים כך, ואף הם התכוונו לקיצוץ חולף - המסנה שאין לרדת מן המינימום הזאת היא התפרצות לדלת פתוחה. הרי משרדי הממשלה מסרו זאת, ואין לנו אלא לרשום לפנינו כי זוהי גם דעתנו.

בכל זאת נדמה לי שאם נוציא מן ההצעות כל גיבוי וכל לימוד זכות, אפשר יהיה להגיע להודעה משותפת.

י. בדר:

יש לי שתי הצעות ארגוניות, שאני רוצה כי חברי הוועדה יחשבו עליהן.

1) להעביר את עניני הנייר לצורך הדפסת כתבי-עמ ומפרים, ממשרד המסחר והתעשייה למשרד החינוך והתרבות; 2) להמליץ בפני השר המוסמך שיטפל בעתיד בעניני נייר לאותם צרכים (להבדיל מצרכים מסחריים ותעשייתיים גרידא) בשיתוף פעולה עם ועדת המול"ים או עם מועצת המול"ים.

היו"ר י. גורני:

בראשית הדיון הזה הצעתי לוועדה לא לקבל סיכומים בבעיות אחרות שנתעוררו, מפני שהן לא נתבררו די צרכן. לדעתי במסר לנו תפקיד מוגבל: לדון בבעייה המיוחדת של קיצוץ חבנית העיתונות. אין זה מובע מאתנו להעלות הצעות שונות על סדר היום של הכנסת, מטעם הוועדה או מטעם חבר כנסת זה או אחר. אבל הצעות כאלה חודגות מן התפקיד שהוטל עליה על ידי הכנסת.

י. בדר:

לדעתי הצעות אלה הן הכרחיות להבטחת אספקת נייר לעיתונות. מותר לי להתייחס ממידת אי-אמון להבטחות שר המסחר והתעשייה, העומדות בטחיה גמורה להופעות קודמות שלו בנוגע לעיתונות. אני חושב שהכנסת הטילה עלינו להסתפק בהודעת שני השרים, ולכן אין הצעתי חורגת ממסגרת הדיון הזה.

היו"ר י. גורני:

מכל מקום, הצעה כזאת מחייבת דיון רחב. אינני חושב שאפשר לכלול זאת בהודעה מטעם הוועדה, כי לא היה

על כך דיון.

י. סרזיב:

אפשר לדון בהצעות אלה באופן נפרד.

י. בדר:

אם הוועדה חושבת שיש בכך חידוש, עליה להביא זאת לוועדת הכנסת. מכל מקום, אהאוב על כך עד יום ב'.

א. צילינג: אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה כי בישיבה הקודמת הצעתי - ועוד אתייעץ עם חברי אם לעמוד על כך - להביע דעה שיש למנוע קיצוב ורשיון-יבוא של נייר בצורות אחרות, כגון יבוא ללא תשלום, מחנות וכדומה, טחוף לסכסוך הקבועות.

אני חושב לנכון שנחליט כי ועדת הכספים רואה צורך בכך שוועדה שתאימה בכנסת או בממשלה תבחן את השאלות שנתעוררו בוועדת הכספים ושהן מחוץ לסמכותה, כגון עניני-הלשון, הקניית העברית בעיתונים לועזיים, סודעות וכדומה.

בענין הילוקי-הדעות בין שר המסחר והתעשייה ושר האוצר, אני יכול גם בהצעתו להשאיר דרך הוגנת לציין זאת: במקום שנאמר כי הוועדה דשמה בפניה את הודעת שר המסחר והתעשייה, אפשר לכתוב כי הוועדה דשמה לפניה את הודעת שר המסחר והתעשייה ואת הודעת שר האוצר, שהודיעו שניהם כחד - וכו'.

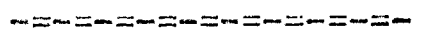
היו"ר י. גורי: קיבלנו את המכתב הגא מספרד האוצר: "אנו מבקשים את אישורה של ועדת הכספים לחלוקה הרזרבה הכללית אשר בתקציב משרד החקלאות לשנת 1951/52 כסכום של 30 אלף ל"י, לפי הפרטים המובאים להלן: בית-הספר החקלאי על שם כדורי, הגדלה מ-50 אלף ל-58 אלף ל"י - 8000 ל"י; בית-הספר החקלאי מקורה ישראל הגדלה מ-24 אלף ל"י ל-25,250 ל"י - הגדלה של 1,250 ל"י; התחנה לחקר החקלאות ברחובות הגדלה מ-140 אלף ל"י ל-152 אלף ל"י - 12 אלף ל"י; החזקת תחנות ניסוי בעכו, צריפין, פרונה וכו' הגדלה מ-40 אלף ל-47,750 ל"י - 7,750 ל"י; מניעת שריפות - הגדלה מ-10 אלפים ל"י ל-11 אלף ל"י - 1000 ל"י. בסך-הכל - 30 אלף ל"י."

י. בדר: סדוע מקורה-ישראל מה מקופחת בחלוקה הזאת?

ח. אריאב: הייתי רוצה ששאלה זו תתברר בנוכחות בא-כוח משרד החקלאות. בזמנו, כשדיברנו על התקציב, הצעתי להקציב 10 אלפים ל"י לבית-הספר החקלאי בפרדס-חנה. נמטרה הודעה על ידי חבר ועדת הכספים המשמש כח-שר לחקלאות מד אפרתי, כי אין צורך להקציב סכום מיוחד וכי הסכום הזה יימצא בתקציב הקיים. העליתי את השאלה הזו מעל במת הכנסת ואוב במטרה אותה הודעה, בדטה לי - גם על ידינו"ר ועדת הכספים - כי הסכום הדרוש יימצא בגבולות התקציב. עתה, כשמחלקים את הרזרבה, אינני רואה שהוקצב סכום כלשהו לפרדס-חנה. ברצוני לשאול מה הוא הסכום שניתן לבית-ספר זה, ואם הוא הוגדל או שלא הוגדל.

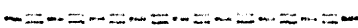
א. הרצפלד: אני אחד המקורבים למקורה-ישראל והייתי רוצה שד"ר בדר ידע כי ההצעות שהובאו לפנינו נוגעות למטריה אחרת: אלה הם דברים הנתונים לאחריותה של הממשלה. כמקרה של מקורה-ישראל אם יש השתתפות מצד הממשלה, אבל לא אחריות. (ח. אריאב: ביהוס למקורה-ישראל יש חוזה בדבר השתתפות של 50%) עד כמה שאני מבין ההשתתפות היא נוסף על מה שנקבע בחוזה.

היו"ר י. גורי: נשוב לענין זה ונבקש ביאורים מספרד החקלאות.

ח. אריאב: לפני זמן מה החלטנו על ועדה ששנה לענייני ההענקה. ועדת ששנה זו כבר נבחרה. כתי היא תמאסף

היו"ר י. גורי: עדיין לא מצאתי זמן לכנס את הוועדה. ברור שאני אפשר לכנסת בימי הכנסת. צריך לשתף בדיוניה גם את שר האוצר. אני מציע לכנס אותה שלא בימי הכנסת ולא דווקא בירושלים. מכל מקום, השאלה הזאת מעסיקה אותי.

היו"ר י. גורי: קיבלנו סכום מסוחר הכנסת, בו מבקשת בשיאוח הכנסת לשחרר סכום של 50,500 ל"י לשם תשלום לחברה הכלכלית לאורך המסכת בבנין "בית-העם".

ברצוני להזכיר לאחרי ועדת הכספים כי כשסיכמנו את התקציב בקריאה שניה הודיע לנו החשב הכללי על סיכומי החלטותינו. הסכום הזה אושר על ידנו, אבל לאחר שקיבלנו את סיכומי החלטותינו החבר כי הסכום הזה הוחסר. לולא הוחסר, הוא היה מקטין את הרזרבה הכללית. מטומי על-כך הודעה בכנסת. עתה עלינו לשחרר את הסכומים האלה מן הרזרבה.

א. ציזלינג: בשעתו בחרה ועדת הכנסת ועדה מיוחדת שהיה עליה לדאוג לשיכון הכנסת. ועדה זו טיפלה תחילה בכל הכרוך בהעברת הכנסת לירושלים ובסידור הבנין הזה, ואחר כך גם בבנין בית-העם, מתוך שיתוף מלא עם הנשיאות. לפי ידיעתי היה חוזה בקשר עם ההעברה לבנין החדש, לפני היינו צריכים לעבור כבר לפני שנה. עם בחירת הכנסת השניה קמה סמכותה של אותה ועדת משנה, ונדמה לי שאין אהדת במקומה. אני מודאג מן המצב הזה. שני סוגי יוטב-ראש הכנסת הראשונה שטיפלו בענין זה, אינם מספיקים בו יותר. יו"ר הכנסת עמוט עבודה, ובזמן האחרון הוא גם חולה. אני מודאג מן העובדה שאנחנו מקבלים את הענין רק מן הצד התקציבי. יתכן שאין זה שייך לוועדת הכספים אלא לוועדת הכנסת. אינני מאשים את יו"ר הכנסת, אינני מאשים את האפרט של הכנסת, אך עובדה היא שההסכמים שנבקעו הופדו.

אני מציע שיו"ר הוועדה שלנו יתקשר עם ועדת הכנסת ועם הנשיאות, ובמקרה שאינה קיימת ועדה כזאת, יש לקיים אותה, או מתוך ועדתנו או מתוך ועדת הכנסת.

ודאי שאין זה טובע את אישור התקציב הזה, שהוא דבר הכרחי.

י. ברד: אינני מבין מדוע הובאה בפנינו ההצעה הזו. כל הצעות של שינוי ברזרבה הן בידי שר האוצר, לפי החוק. כמובן, הוועדה יכולה לפנות אל שר האוצר בענין זה. השאלה היא אם עלינו לעשות זאת במקרה זה.

בזמנו דרשתי כי לא נבנה כל בנין חדש, אלא שיכונים לעולים, ובמסידן לשבת כגון ואפילו בארץ אם יהיה צורך. אבל הוחלט לבנות את הבית. שמענו שהבית צריך היה להיות מוכן בספטמבר 1951. לאחר זאת שמענו שהוא יהיה מוכן רק לאחר פסח 1952, עכשיו מדברים על ספטמבר 1952. מדוע אין אנחנו שואלים לסיבת הדבר? הרי אנחנו נאמנים על שמירה על כספי המדינה!

ציזלינג: צדק בדבריו. עובדה היא שוועדה בענין זה היתה קיימת בכנסת הראשונה ואינה קיימת בכנסת השניה. אני מציע שנהליט על הזמנת מישהו מנשיאות הכנסת, שיטכיר לנו את המצב מבחינה כספית, וגם מהי השפעת האיחור לגבי המכיר.

היו"ר י. גורי: יש הבדל בין הסכום הזה ובין הרזרבה הכללית. את הסכום הזה יש לקחת מן הרזרבה הכללית רק ספוי שנפלה טעות והסכום לא נכלל בתקציב. אך ועדת הכספים קיבלה החלטה על הוצאתו של סכום זה.

אפשר להזמין את נשיאות הכנסת ולבקש ביאורים

היו"ר י. גורדי:

נוטפים. לדעתי אין קשר בין שני הדברים האלה. ברור כי נצטרך לאשר את הסכום הזה. עד כמה שידוע לי, הענין זהו.

האם אפשר להבטיח כי נקבל את ההסדר בשמוע הבא?

י. ברדי:

בעלך את השאלה על סדר-יחסו ובזמין את סוכר הכנסת לחסוד לבו הסודים בענין זה.

היו"ר י. גורדי:

הוחלט: לאשר את הסכום ולהעלות את השאלה על-סדר היום של הועדה.

'=''

היו"ר י. גורדי:

העמדנו על סדר-היום של הועדה את בעיה ההסדר הכספי בין הרשויות המקומיות והשלטון המרכזי.

הבעתי לכלל מסיבה שאם בדאוננו להציע לענין זה, עלינו לעשות זאת סמוך ליטי הכנסת, או בסליאת הועדה או בוועדת משנה שתיבחר לענין זה, שתוכל לשבח גם בחל-אביב.

יו"ר ועדה הפנים פנה אלי והודיע כי ועדה הפנים

קיימה בזמן האחרון דיונים בשאלה זאת, והיא מבקשת לשספה בדיונים שיערכו בענין זה בוועדתנו. ברור כי אין אנוכנו יכולים לכנס את שתי הועדות.

אני מציע כי נבחר ועדת משנה מצוטמפת, וגם ועדת

הפנים תעשה כך. כמו כן אני מציע כי נעשה את המלאכה סמוך לסגירת עבודת הועדה.

החצפה בתקבלה.

הישיבה בוועלה בשעה 12.10.